Industrie categorie 3 negatief oordeel

68. Heffing op lozing van restwarmte

Thema: Fiscale vergroening

Omschrijving van de maatregel

De maatregel ziet op het invoeren van een heffing op de lozing van restwarmte in oppervlaktewater of aan de lucht.

Doel

Het verminderen van de lozing van restwarmte en de stimulering van nuttige inzet van restwarmte.

Achtergrond/rationale

- De maatregel stond in de vorige verkiezingsprogramma's van de PvdA en de SGP zonder verdere toelichting.
- Als het doel van de maatregel is dat restwarmte niet meer geloosd wordt, kan dit mogelijk beter bewerkstelligt worden door een verbod op de lozing van restwarmte. Die optie zit al in de Warmtewet maar is op dit moment niet nader ingevuld (inactief). Los daarvan geldt voor de heffing het volgende.
- De richtlijn energiebelastingen is niet van toepassing op belastingen die zien op de output van warmte. Dit houdt in dat de lidstaten zelf mogen beslissen of zij een dergelijke belasting heffen.
- Op dit moment wordt de lozing van restwarmte niet gemonitord door bedrijven omdat er geen wettelijke verplichting daartoe bestaat. Voor de lozingen op oppervlaktewater is alleen geregeld wat de maximum temperatuur mag zijn. Mocht een heffing geïntroduceerd worden, dan dient onderzocht te worden of de warmtelozing gemeten kan worden door de bedrijven. Zo ja, dan is de vraag hoe de aangifte gecontroleerd kan worden door de Belastingdienst.
- In de vormgeving van de maatregel zouden keuzes moeten worden gemaakt over de hoogte en reikwijdte van de heffing. Is een dergelijke heffing van toepassing op alle bedrijven die restwarmte lozen, of kan er drempel worden ingesteld? Hoe hoog dient een dergelijke heffing te worden, welke elementen dienen in de beprijzing te worden opgenomen?
- De Waterwet kent een verontreinigingsheffing ter zake van lozen op een oppervlaktelichaam in beheer bij het Rijk. Het gaat daarbij om het brengen van afvalstoffen, verontreinigende of schadelijke stoffen in een oppervlaktelichaam. Wellicht zijn er mogelijkheden om die heffing uit te breiden tot het lozen van restwarmte op een oppervlaktelichaam in beheer bij het Rijk.

Effecten	
Economie	De heffing leidt tot een lastenverzwaring voor de industrie en energieleveranciers. Het handelingsperspectief is dat deze partijen hun restwarmtelozing verminderen maar onduidelijk is in hoeverre dit handelingsperspectief bij hen allen in gelijke mate aanwezig is.
Budgettaire aspecten	Onbekend zolang grondslag en maatvoering niet bekend zijn. Wanneer de heffing een regulerend effect zou hebben leidt dat tot uitholling van de belastingopbrengst.
Milieueffecten	Als de lozing van restwarmte door een heffing een prijs krijgt kan dit er mogelijk aan bijdragen dat er minder restwarmte wordt geloosd in het oppervlaktewater of in de lucht. Door het benutten van restwarmte zijn minder grondstoffen nodig voor het opwekken van warmte. Een inschatting van de mate waarin een heffing de lozing van restwarmte zou kunnen beïnvloeden vergt nader onderzoek.
Overige effecten	Onbekend zolang grondslag en maatvoering niet bekend zijn.
Uitvoeringsaspecten	Stelselwijziging (nieuwe belasting) Voor alle nieuwe belastingen geldt dat deze moeten worden aangesloten op het inningssysteem. Aansluiting van nieuwe belastingen op de inningssystemen is in verband met de uitfasering van het ETM-systeem in ieder geval niet eerder mogelijk dan in 2023. Verder is het van groot belang dat een handhaafbare definitie wordt opgesteld, anders is een dergelijke belasting niet handhaafbaar. Een handhaafbare definitie lijkt te ontbreken, waardoor dit voorstel niet handhaafbaar is voor de Belastingdienst. Wellicht kan een alternatieve uitvoerder worden overwogen.